

PROBLEMÀTICA DE LA REINSTITAURACIÓ DEL CATALÀ A LA UNIVERSITAT: ESTUDI EMPÍRIC D'UNA FACULTAT

per L. Garcia Sevilla, E. Montaña, C. Muntaner i L. Torralba

La normalització social de la llengua catalana troba dos tipus fonamentals de traves: a) les mesures legals restrictives, i b) els prejudicis en contra de l'ús del català per part dels mateixos catalanoparlants. Les traves legals van desapareixent amb la restauració de la democràcia al nostre país. D'altra banda, aquestes traves són les més colpidores i aquelles que poden manipular els homes públics. Però els prejudicis dels catalanoparlants no han estat prou posats en evidència i no semblen ésser directament manipulables pels polítics. Aquests prejudicis constitueixen una "mentalitat diglòssica". En essència, aquesta mentalitat és el resultat de "l'aprenentatge", per part dels catalanoparlants, de la "superioritat" del castellà i de la "impotència" del català, categories creades, durant molts anys, per les traves legals sofertes pel català i els avantatges legals de què ha gaudit el castellà. D'aquí que, eliminades les traves legals per al català i tot i equiparar legalment les dues llengües, la normalització no s'aconsegueix a causa de la persistència de la "mentalitat diglòssica" dels catalanoparlants. Per això la simple supressió de les me-

(els mots)

sures legals restrictives per al català no basta per a normalitzar socialment la llengua. Però el fet és encara més greu, perquè com que no s'aconsegueix la normalització suprimint simplement les traves legals per al català, es reforça la "mentalitat diglòssica" dels catalanoparlants, que confirmen la "ineptitud" de llur llengua.

Aquest fenomen es pot detectar i estudiar fàcilment dins la Universitat de Barcelona, i concretament dins la seva facultat de Medicina. Les dades principals que aportem provenen de l'assignatura de psicologia mèdica, una de les assignatures de la facultat de Medicina pioneres en la normalització del català. Si no fos tan estesa la "mentalitat diglòssica" entre els catalanoparlants, a hores d'ara la majoria absoluta de les classes i activitats de la Universitat de Barcelona (U.B.) serien en català. Aquesta afirmació es dedueix de les preferències lingüístiques mostrades pels estu-

dians de la U.B. L'enquesta més nombrosa és la que féu el Gabinet Tècnic de Programació de la U.B.

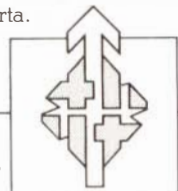
En aquesta enquesta foren preguntats els alumnes de COU (curs 1976-77) del nostre districte universitari (Principat, Illes i Andorra) que pensaven fer estudis universitaris. Dels 19.583 enquestats, el 38'2% preferien les classes en català, el 34'7% les preferien en castellà i el 27'1% s'hi mostraven indiferents. Necessàriament aquests indiferents han de tenir un domini suficient del català per a anar a classe en català, cosa que vol dir que ho podrien haver fet si la pressió del medi fos favorable al català. Així doncs, el 65'3% de la mostra podria haver rebut l'ensenyament universitari en català. I aquesta majoria absoluta és el mínim que hom podria haver aconseguit, perquè probablement bona part del 34'7% que preferien les classes en castellà, tot i aquesta preferència, haurien estat capacitats per a rebre les classes en català. En aquesta enquesta que citem, els futurs estudiants de medicina (N = 2.742) eren més partidaris de l'ensenyament en català que la mitjana de la mostra. Així el 43'9% d'aquests estudiants es

Tregui diners en diumenge.

servei
CAIXA OBERTA
dia i nit

○ faci un ingrés.
○ demani'ns el saldo.
Perquè des d'ara la
Caixa de Barcelona
té el Servei Caixa
Oberta.
Un Servei de caixers
automàtics que
realitzen les operacions
més freqüents.
De dia i de nit.
Les 24 hores. 7 dies
per setmana, durant
tot l'any.

A totes les oficines amb el distintiu
Caixa Oberta.
Un servei per fer servir a qualsevol d'aquestes
oficines, encara que no sigui la seva.
Quan estan tancades. Però també quan estan
obertes.
Passi per la Caixa de Barcelona. Informi-s'hi.
Entri al Servei Caixa Oberta.

CAIXA DE BARCELONA

decantà pel català, el 29'2% pel castellà i el 26'9% s'hi mostrà indiferent, cosa que dona un mínim assolible del 70'8% de classes en català. Aquests percentatges són força estables. En una enquesta feta per un de nosaltres (Garcia, 1978) a 279 estudiants de segon de medicina del curs 1975-1976, el 32'4% preferia les classes en català, el 36'7% en castellà, i el 27% s'hi mostrava indiferent. L'augment de la preferència pel castellà és explicable per la inclusió d'estudiants provinents de fora dels nostres països. Malgrat això, la majoria absoluta de les classes podria haver estat en català, 59'4% (en català + indiferents). Aquest curs 1975-1976 fou el darrer on eren plenament vigents les normes prohibitives de l'ús del català a la U.B. A partir del curs següent el català fou considerat oficial: en un "solemne acto académico" al paranimf de la U.B. l'aleshores rector Jiménez de Parga digué: "...Con el deseo de que el uso de la lengua catalana se normalice totalmente en la Universidad de Barcelona, con la esperanza de que son otros los principios fundamentales de nuestra convivencia, tengo el honor de proclamar la igualdad de rango del castellano y el catalán, uno y otro idiomas oficiales en la Universidad de Barcelona" "La Vanguardia" 11-I-1977. La declaració d'oficialitat del català fou feta a l'obertura del curs 1976-77, que fou el gener a causa d'una vaga general dels PNN durant el primer trimestre. Aquesta proclamació, si bé permeté l'ús del català a la U.B., no fou projectada per a trencar la "mentalitat diglòssica" de la majoria dels catalanoparlants. Per això, a partir del curs 1976-77 l'ús del català a la facultat de Medicina de la U.B. va en regressió malgrat les aparences contràries. En substància, la "mentalitat diglòssica" implica considerar la llengua dominada (la catalana) més 1975). D'aquí que

quan hom demana als catalanoparlants diglòssics com voldrien l'ensenyament (ideal i llunya) responen que en català, però quan la possibilitat és real (ara i aquí) es decanten pel castellà. En disminuir la tria del català tot fent avinent a tots els vents que el català ja no és prohibit, la imatge de la "impracticitat" del català és reforçada, i així s'agreuja el procés i minva la preferència dels catalanoparlants pel català.

Aquesta espiral degradatòria es fa ben evident estudiant les variacions de la tria del català a l'assignatura de psicologia mèdica i en el conjunt de la facultat de Medicina. La psicologia mèdica tingué uns 1.614 estudiants durant el curs 1976-1977, primer amb "permissió" per al català. Durant aquell curs, a causa de la desorganització crònica de la universitat estatal espanyola, els professors de psicologia hagueren de fer votar a cada un dels grups si aquell grup volia l'ensenyament en català o en castellà. Aquesta votació fou precedida per un parlament, en castellà, del professor comentant la nova situació lingüística a la universitat. Restà ben clar que aquell parlament fou decisiu, perquè triomfà el català en aquells grups on els professors es mostraven decididament favorables a les classes en català, i perdé quan els professors es mostraven més aviat indiferents a la recatalanització. El català tingué el 46'4% dels vots, el castellà el 49'5% i els indiferents foren reduïts al 4'1%. Es a dir, davant la imminència de les classes en català, la majoria absoluta del català fou justa (50'5%). Tanmateix, la realitat encara fou més dura per al català, perquè el 71'4% dels estudiants optaren, en fer la fitxa de l'assignatura, per rebre les classes en castellà i només el 28'6% ho féu pel català. Durant aquell curs, només 5 assignatures de la facultat

tingueren almenys un grup en català, ço és, només el 17'8% de les assignatures de la carrera tingueren una part de la seva docència en català.

Durant el curs següent, 1977-78, la psicologia mèdica tingué uns 1.784 alumnes, el 18'3% dels quals rebé l'ensenyament en català i la resta (81'7%) en castellà. En aquest curs el nombre d'assignatures del *currículum* que tingueren pel cap baix un grup en català augmentà a 14, ço és, el 50%. El curs següent, 1978-79, els alumnes de psicologia mèdica foren uns 1.691, dels quals només el 7'4% rebé l'ensenyament en català, i la resta (92'6%) en castellà. Remarquem que aquests alumnes són els que foren enquestats durant el curs 1976-77, quan feien COU, pel Gabinet Tècnic de Programació de la U.B., que ja hem comentat. D'això es desprèn un clar retrocés del català, ja que quan eren estudiants de COU el 43'9% es decantà per l'ensenyament en català. Per contra, durant el curs 1978-79 el 100% de les assignatures de la carrera de medicina tingueren un grup d'ensenyament en català.

La figura 1 mostra aquests percentatges. D'una banda, creix el nombre d'assignatures que fan, pel cap baix, un grup de docència en català, i per l'altra, disminueix el nombre d'alumnes que realment reben la docència de psicologia mèdica en català. Aquest fenomen és generalitzable a la resta d'assignatures. Les dades més recents confirmen el retrocés: curs 79-80, de 1.400 alumnes matriculats en psicologia mèdica, només 39, ço és el 2,8, reberen la docència en català.

Aquestes xifres "couen", i d'ací, pensem, el retard a publicar-les. Així, per exemple, una revista catalana de sociologia, tot i reconèixer que "el treball no està malament", no ens el

UNA SÍNTESI DE LA HISTÒRIA UNIVERSAL (I DE LA CONDICIÓN HUMANA) QUE ARRIBA FINS

AL NOSTRE AVUI

CONFLICTIU.

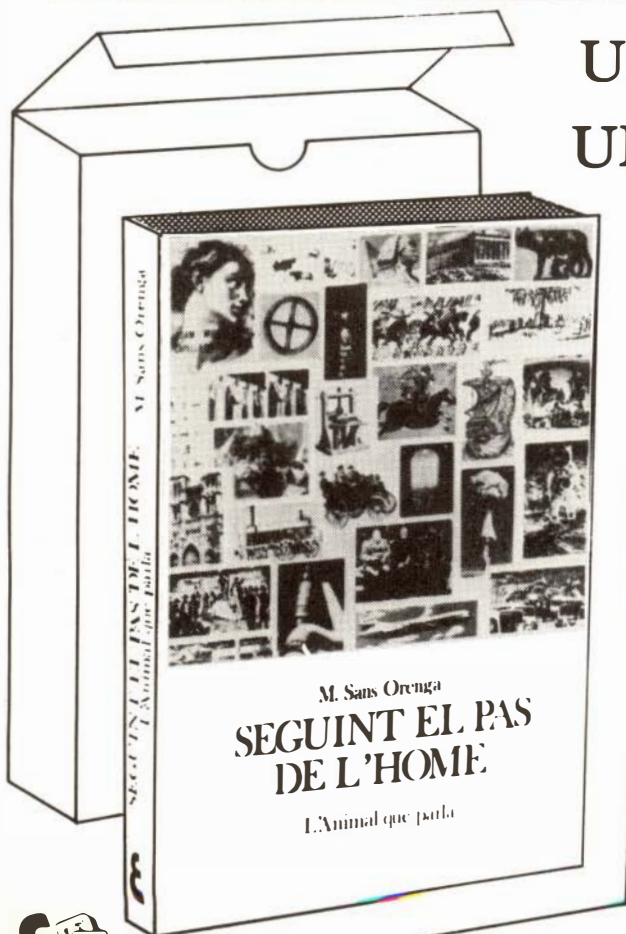
Llibre escrit amb esperit lliurepensador

FULLEGEU I REPASSEU-NE L'ÍNDEX A QUALSEVOL LLIBRERIA
PORTADA A TOT COLOR
TAMANY, 240x170 mm

important

En la primera edició s'obsequia amb un estoig transparent, molt adequat per a regal. També amb un curiós calendari que arriba fins l'any 2000.

llibres catalans s.a.

publicà. Curiosament, entre les remarques que havia fet la dita revista sobre el nostre text, quan qualifiquem el català de "llengua dominada" el mot "dominada" es troba subratllat, encerclat i amb un interrogant. Per tot l'anterior, realitzarem una enquesta entre els alumnes de psicologia mèdica en català per tal de confirmar l'existència d'una mentalitat diglòssica que s'oposa a la normalització del català.

MATERIAL I MÈTODES

ENQUESTA Foren entrevistats per escrit 50 alumnes de segon de medicina del curs 1976-77, a fi d'elaborar l'enquesta definitiva. A partir de les respostes lliures d'aquests subjectes es construïren les respostes tancades de l'enquesta. Aquesta constà de 16 qüestions tancades i una final d'oberta. Les qüestions es troben als resultats.

PROCEDIMENT Cap a final de curs foren enquestats, anònimament, tots els alumnes presents a les aules dels grups de català. Durant l'hora de classe, foren enquestats 223 estudiants d'aquests grups, la població total dels quals era de 461 persones. Posteriorment les enquestes foren processades per ordinador.*

RESULTATS 1. Edat. Mitjana de 19,7 anys ($S = 1,97$), i mode de 19 anys i rang de 18 a 30 anys.

2. **Sexe.** Mascles: 111 (50%), femelles: 111 (50%), no contestà: 1.

Si bé la proporció entre mascles i femelles és idèntica en la mostra estudiada, aquesta igualtat no es manté dins el conjunt de tot el curs (alumnes de català més alumnes de castellà) Dins aquest conjunt el 56,2% són mascles i el 43,8% femelles. La manca d'igualtat dels percentatges ens cridà l'atenció, i obtinguérem la proporció de sexes a partir de les fitxes dels alumnes de català: 461 alumnes, dels quals el 48,8% eren mascles i el 51,2% femelles. A partir d'aquestes dades resulta que les femelles tendeixen més a anar a classe en català ($X^2 = 7,6$, $P < 0,01$)

3. **Lloc de naixement**

	Total del curs	Alumnes en català
Barcelona (conurbació)	49,5	57,3
Resta Principat	27	36,9
Illes	3,9	0,9
País Valencià	1,2	1,8
Resta Estat	13,6	2,7
D'altres Estats	4,1	0,4
No se sap	0,6	0

4-**Anys de residència als Països Catalans.** Mitjana de 19,3 anys ($S = 2,69$)

5-**Llengua que parles normalment:** Català 94,6%, castellà 4,5%, d'altres 0,9%

6-**Parles el català:** Bé, 95%, amb dificultat 5%, no gens 0%

7-**Escrius el català:** Amb dificultat 64%, bé 32,4%, no gens 3,6%

Usarem la darrera pregunta del qüestionari, que era oberta, per a avaluar la correcció ortogràfica dels enquestats. Escriu en català el 91%, en castellà el 4,5%, i en el 4,5% dels casos no fou determinable la llengua usada a causa dels pocs mots escrits.

Dels qui contestaren en català el 63,4% ho féu amb faltes ortogràfiques, el 15,3% ho féu correctament, i el 21,3% tot i que ho féu correctament no fou pres en consideració per la brevetat de les frases. Usant els mateixos criteris, obtingueren dels qui respongueren en castellà: 40% amb faltes ortogràfiques, 30% correctament, 30% no fou avaluat perquè van escriure molt poc.

8-**Penses normalment:** 69,2% en català, 24,9% en castellà i en català, 5% en castellà, no ho saben 0,9%

El fet de parlar amb dificultat el català està associat amb el fet de pensar en castellà ($X^2 = 12,2$, $gl = 1$, $P < 0,001$) o en català i castellà ($X^2 = 4,1$, $gl = 1$, $P < 0,05$). El fet d'escriure amb dificultat el català està associat amb el fet de parlar amb dificultat el català ($X^2 = 22,3$, $gl = 2$, $P < 0,001$) o amb el fet de pensar en castellà ($X^2 = 23,6$, $gl = 2$, $P < 0,001$) o en català i en castellà ($X^2 = 13,7$, $gl = 2$, $P < 0,005$)

9-**Assistiries a un curs de català?** Sí, 73,8%, no ho sap 17,2%, no 9%.

10-**Per què vas a classe de psicologia en català?** 50,4% Perquè és la meua llengua

39,3% Per tenir un contacte amb el català i aprendre'l

7,3% Perquè ho entenc millor

2,2% Per haver fet els estudis anteriors en català

0,7% No responen

El 78,5% del enquestats només feren una resposta.

11-**Quins són els problemes que tens fent les classes i l'estudi en català?**

21,3% La fonètica d'algun professor

20,4% Dificultats per a escriure en català

15,7% El costum d'estudiar en castellà

15,5% Els mateixos que en castellà

9,1% La manca de vocabulari català bàsic

8% La manca de bibliografia catalana

3,6% El vocabulari tècnic psicològic

3,6% No ho sap

2,2% Fa falta més atenció i dedicació

0,5% D'altres

12-**Quins són els avantatges que tens fent les classes i l'estudi en català?**

50,2% Aprenc català

20,1% Augmenta l'interès per la classe

16,8% D'altres

5,9% No ho sap

4,8% El rendiment és més elevat

2,2% No responen

13-**Com prens els apunts?**

82,5% En català

12,1% En castellà, perquè és més fàcil traduir al castellà que escriure en català

2,7% En castellà, perquè penso en castellà

0,4% En castellà, perquè la bibliografia és en castellà

1,3% No en prenc

0,9% No responen

14-**Creus que fer la classe en català influeix en el teu rendiment?**

56,5% No, és el mateix

17,9% No ho sé

13,4% El rendiment és superior

8,9% El rendiment és inferior

3,1% No responen

15-**Has tingut intenció de canviar-te a classe en castellà?**

89,2% No

7,6% Sí

3,1% No responen

16-**Si també es fessin classes en català de les altres assignatures hi aniries a totes?**

53,4% Sí

25,1% Depèn de la llengua usada a l'examen

19,3% No

2,2% No responen

Senyala amb una creu en quin idioma escolliries anar a classe:

	Català	Castellà	Indiferent	No respon
Anatomia	68,6%	21,1%	7,6%	2,7%
Fisiologia	62,8%	25,6%	8,9%	2,7%
Histologia	64,6%	20,2%	12,1%	3,1%

17-**Quina creus que hauria d'ésser la llengua de la Universitat?**

52% Cooficialitat amb preferència pel català

34,5% Cooficialitat del català i del castellà

10,3% Català única llengua oficial

1,8% Cooficialitat amb preferència pel castellà

0% Castellà única llengua oficial

1,3% No responen.

DISCUSSIÓ

Foren enquestats gairebé el 50% dels matriculats a psicologia mèdica en els grups de català, cosa que fa que la mostra sigui àmpliament representativa. De fet, una assistència a classe del 50% dels matriculats és la usualment observada a segon de medicina de la U.B. Considerem que els resultats de l'enquesta són vàlids, per l'alta correspondència entre les respostes a la pregunta 7 i la llengua usada en respondre l'enquesta: així el 64% dels enquestats confessaren escriure el català amb dificultat, i segons l'avaluació de la llengua usada el 63,4% dels qui escrivien en català ho feren malament; el 3,6% confessà no saber escriure gens el català, cosa que coincideix amb el 4,5% dels enquestats que escrivien en castellà.

La tendència a anar més a classe en català observada en les femelles (pregunta 2) podria ésser explicada bé perquè la immigració estudiantil (castellanoparlant) seria fonamentalment masculina, o bé perquè la immigració femenina tindria més barrat l'accés a la universitat, igual com les naturals del país, cosa que es reflectia en la majoria masculina dels estudiants davant de la majoria femenina de la població general.

Pel lloc de naixement hom pot observar que els nascuts a Barcelona (conurbació) mostren una tendència menor a anar a classe en català respecte als nascuts a la resta del Principat, cosa que podria ésser explicada per la major "mentalitat diglòssica" dels barcelonins produïda per la major immigració existent a l'àrea metropolitana. La forta "mentalitat diglòssica" encara existent a les Illes podria també explicar la mínima tendència dels illencs a anar a classe en català. Aquest fenomen no s'observa amb els nascuts al País Valencià, potser perquè el dit país no forma part del districte universitari de la nostra universitat, cosa que pot emmascarar el fenomen.

El pensament verbal és de fet una conducta verbal implícita, és a dir, respostes verbals subvocaliques. Aquesta verbalització "inte-

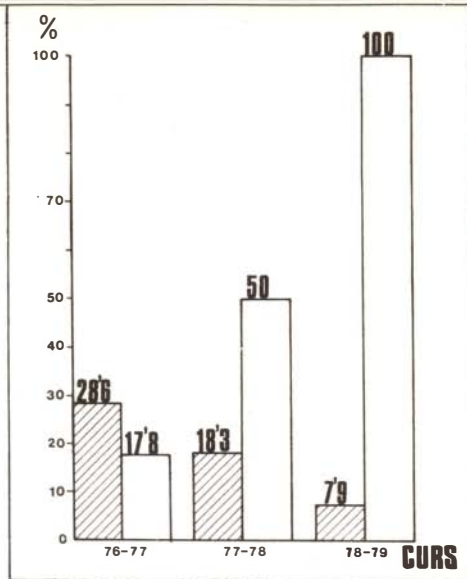
rior" la va assolint l'individu al llarg de la seva infantesa, i per això podríem concloure que la llengua usada en pensar és la llengua dominant, és a dir, la més practicada per l'individu en qüestió. I d'ací podríem establir la seqüència: pensar—parlar— escriure, de tal manera que una falta de domini a un nivell "superior" n'afectaria els inferiors. Els nostres resultats van en aquest sentit. Així els qui confessen que pensen en castellà, o en català i castellà, parlen amb dificultat el català i l'escriuen també amb dificultat.

Una vegada més aquests resultats manifesten la situació d'inferioritat social del català. En un país amb una situació lingüística normalitzada, caldria esperar que el 100% dels catalanoparlants pensessin en català. Ço és, que els catalanoparlants en parlar una altra llengua "traduïssin" igual con sembla que fa el 5% de la nostra mostra que és castellanoparlant. La realitat, però, no és així, perquè la quarta part dels catalanoparlants confessen que pensen normalment en català i en castellà, cosa que indica clarament que els catalanoparlants estan exposats a una influència del castellà superior a la que caldria esperar en un país normalitzat. I aquesta manca de normalització lingüística és percebuda pels estudiants en català, ja que el 73'8% assistiria un curs de català, el 39'3% va a classe en català per aprendre'l i el 50'2% troba que aprendre català és el principal avantatge de fer les classes i l'estudi en català. I davant d'aquesta percepció anormalitat, molts d'estudiants reaccionen políticament, perquè no d'altra manera podem interpretar que el 50'4% dels enquestats responguin que van a classe en català "perquè és la meua llengua".

De tota manera, aquesta anormalitat lingüística no és percebuda per tots els estudiants, sinó per una fracció que, com hem dit al començament, com més va més minva (fig. 1). La majoria d'estudiants, a causa de la manca d'una política universitària lingüística correcta, no va a classe en català per una sèrie de prejudicis. Aquests prejudicis els hem poguts detectar enqüestionant els estudiants catalanoparlants del mateix curs que optaren per fer les classes en castellà. Aquests estudiants a la pregunta "¿Por qué razón asistes a clase de psicología en castellano?" respongueren:

Por dificultades en la escritura del catalán	51'4%
Por dificultades en adaptarme al vocabulario técnico	21'9%
Por falta de bibliografía en catalán	6'3%
Porque las personas con quien estudias han decidido hacerlo en castellano.	3'4%
Porque el profesor que daba las clases no era de tu agrado	1'9%
Por dificultades en la comprensión del catalán	1'6%
Otros motivos.	13'5%

I aquestes raons per a no anar a classe en català són prejudicis creats per l'ambient diglòssic, perquè els estudiants que han fet les classes en català així ho demostraren. Si bé el 20'4% dels alumnes en català reconeixen que tingueren problemes fent les classes i l'estudi en català per dificultats en l'escriptura d'aquesta llengua, aquest problema fou mínim perquè malgrat que el 64% manifestà escriure amb dificultat el català (preg. 7) el 82'5% dels enquestats confessen que pregueren els apunts en català (preg. 13). D'altra banda, hem pogut constatar (preg. 7) que el nivell del castellà escrit és molt deficient, cosa que no

Percentatge d'alumnes que reberen la psicologia mèdica en català (barres ratllades) i percentatge d'assignatures de la facultat de Medicina que, pel cap baix, tingueren un grup de docència en català (barres blanques)

mou ningú a no anar a classe en castellà. La segona "raó" dels catalanoparlants per a no anar a classe en català ("dificultats en el vocabulari tècnic") també és un prejudici, perquè aquestes dificultats, no havent estudiat mai psicologia, tant les trobaran en català com en castellà. De fet només el 3'6% dels qui anaren a classe en català trobaren aquesta dificultat, i no tenim dades de quants catalanoparlants que feren les classes en castellà ensopegaren amb la mateixa pedra. Les altres "raons" adduïdes no mereixen un comentari extens. Dissortadament, la majoria d'estudiants de medicina usen apunts en comptes de llibres, i si volen usar llibres actualitzats han de conèixer l'anglès escrit. Així, només el 8% dels estudiants en català trobaren a faltar bibliografia en català.

De fet el problema principal que experimentaren els alumnes en català fou la "fonètica d'algun professor" (mallorquí), cosa més aviat anecdòtica que mostra fins a quin punt ens manca, dins el procés de normalització, un coneixement de les diferent varietats dialectals. D'altra banda, els alumnes en català demostren que aquestes classes constitueixen un fet normal, ja que el 74'4% d'ells (preg. 14) manifesten que aquestes classes no alteren el seu rendiment. En tot cas, aquestes classes desvetllaren un interès superior en el 20'1% dels alumnes (preg. 12), interès que fou detectat pels professors. Així, en una enquesta paral·lela feta als professors, aquests qualificaren, sobre 10, amb un 6'8 l'interès dels alumnes en català i amb un 5'8 el dels companys en castellà. Igualment, els professors s'interessaren més per les classes en català (7'8) que per les fetes en castellà (6'8)

De tota manera, hom pot constatar una certa relació entre la llengua triada per a fer classe en les diverses assignatures de segon (preg. 16) i el rigor dels exàmens. Així, podem comparar els percentatges de preferència de les classes en castellà amb els percentatges de suspensos i no presentats durant el curs anterior (1975-76) (García, 1978).

Remarquem que la demanda de classes en català són les dels alumnes que anaren a classe de psicologia en català, i que el 7'6% d'aquests (preg. 15) tingueren intencions de passar-se al castellà, tot i que no ho feren. Pensem que aquesta relació entre demanda de classes en castellà i rigor de les assignatures prové del fet que el títol del llicenciat en

medicina i cirurgia que atorgarà la facultat, no sols és un certificat de coneixements acadèmics sinó també un títol que permet exercir una professió. Això fa que els estudiants vegin els exàmens com una barrera per a la consecució d'un títol del qual esperen viure, i molt bé. D'aquesta manera les assignatures amb més rigor són considerades més "interessants-útils-importants" (García, 1978), i per tant no és d'estranyar que a més rigor, els estudiants s'estimen més examinar-se en una llengua que creuen que dominen millor.

CONCLUSIONS

Podríem concloure, doncs, que si volem de debò normalitzar el català a la universitat el camí seguit fins ara no és l'adequat. Llevant només les traves legals per al català però sense combatre activament la "mentalitat diglòssica" imperant, l'únic que aconseguim és reforçar aquesta mentalitat, és a dir, que el castellà és percebut com més "fort" i més "pràctic" que el català. La percepció "inferioritat" del català prové d'una sèrie de "raons" que, com hem demostrat, no tenen base, és a dir, són prejudicis molt estesos entre la població universitària. Però aquests prejudicis s'esvaeixen justament fent les classes en català. Aquestes classes mostren ben clarament, i així ho perceben els subjectes, que el català serveix tant com el castellà.

L'única manera d'eliminar els prejudicis diglòssics és enfrontar l'individu amb una situació lingüística normal. És a dir, un catalanoparlant diglòssic triarà "espontàniament" la classe en castellà mogut pels prejudicis que hem examinat. Però si aconseguim que aquest catalanoparlant vagi a classe en català, els prejudicis desapareixeran i en el futur triarà el català com a llengua acadèmica havent comprovat que el seu rendiment no s'altera. Per a aconseguir això considerem vàlida la solució adoptada per la nostra universitat quan aquesta fou autònoma durant la República:

- "...3. Les proves d'Ingrés constaran d'unes proves comunes per a tots els aspirants, i d'unes altres, especials, de caràcter literari o científic, segons la facultat en què es pretengui ingressar.
- "4. Les proves comunes, que seran eliminatòries, consistiran a
 - "a) Interpretar i explicar per escrit (dues hores), en castellà, un text en castellà.
 - "b) Interpretar i explicar per escrit (dues hores), en català, un text en català. En aquest exercici prendran part els alumnes catalans.
 - "c) Traduir per escrit (dues hores) un text català. En aquest exercici prendran part els alumnes no catalans, que podran ajornar-lo durant un any, al final del qual podran sol·licitar pròrroga per un altre any."

Materials de lectura

García L.: *Estudio sobre un curso de Psicología Médica. La situación académica*. "Revista de Psicología y Pedagogía aplicada", 10, 9-37 (1978).

Ninyoles, R.L.: *Idioma i prejudici* (2ª ed.). Moll, Palma de Mallorca, 1975.

Universitat de Barcelona: *Anuari 1934-1935*, Tipografia Occitània.

Els autors volen agrair aquest processament de dades a un ajud de Ciba-Geigg.